

کتاب ناحوم نبی

Nahum

تفسیر کتاب مقدس برای ایمانداران

نوشته

ویلیام مک دونالد

www.muhammadanism.org

May 22, 2008

Farsi

این کتاب تفسیری به منظور درک مفاهیم موجود در کتاب مقدس به رشته تحریر در آمده است. در شیوهی نگارش این کتاب سعی بر آن بوده است که از اصول صحیح فن تفسیر بهره جسته و ضمن وفادار بودن به اصول تفسیر همچنان متنی ساده و روان را ارائه نماید. بنابراین، کتاب حاضر انتخاب شایسته ای خواهد بود برای مطالعات انفرادی و گروهی کتاب مقدس.

Believer's Bible Commentary

by

William MacDonald

This is a Bible commentary that makes the riches of God's Word clear and easy for you to understand. It is written in a warm, reverent, and devout and scholarly style. It is a good choice for your personal devotions and Bible study.

© 1995 by William MacDonald., *Believer's Bible Commentary*,
Thomas Nelson Publishers, Nashville, TN, pp. 2383.

— All Rights Reserved —

معرفی

«گزارشات داده شده توسط ناحوم نبی بسیار زیبا و درخشان می‌باشند، و کتاب او شایستگی آن را دارد که در زمره زیباترین کتاب ادبیات عهد عتیق باشد.»

— سی. اچ. ایت (C.H.H. Wright)

۱. جایگاه منحصر به فرد رساله ناحوم در کانون

کتاب نبوتی کوچک ناحوم در حالی که به زبان عبری و بر علیه مرکز قدرت دنیای امت‌ها (نینوا) نوشته شده، نوشته‌ای ملی‌گرایانه نیست، بلکه گلایه‌ای است از ستمکاری فراوان، و اثرات آن بر روی مردم خدا. هر چند که خدا از کافران برای تنبیه ارتداد و گناه قوم خود استفاده می‌کند، این ابزار فی‌نفسه مسئول مجازات نمی‌باشد.

آنچنان که آر. کی. هاریسون (R.K. Harrison) می‌نویسد:

در این نبوت کوتاه، نویسنده با زبانی به یادماندنی و قوی نشان می‌دهد که خدای قوم که مورد تحقیر آشوریان بود، خود ابداع‌کننده و کنترل‌کننده سرنوشت تمام انسانهاست. حتی بزرگترین قدرت جهانی بایست در مقابل عدالت و انصاف او با شرم و فروتنی تسلیم شوند.

۲. نویسنده

ناحوم از شهر القوش بود، شهری که از نظر ما ناشناخته است، ولی غالباً آن را کفر ناحوم (شهر ناحوم)، در نزدیکی دریای جلیل دانسته‌اند. معنی نام این نبی «تسلی‌دهنده» می‌باشد.

۳. تاریخ

هر چند تاریخ دقیقی برای نگارش این کتاب ذکر نشده، ولی می‌شود تاریخ نگارش این کتاب را در یک دوره پنجاه ساله، نوسان دارد. یعنی بعد از فتح نوآمون (تیس) در سال ۶۶۳ قبل از میلاد (چونکه نحیا ذکر از این ماجرا در رساله خود ۸:۳ نموده است) تا قبل از سال ۶۱۲ پیش از میلاد، در هنگام ویران شدن نینوا نگاشته شده است و یا در دوره طولانی بت‌پرستی حکومت منسی (Manasseh) (۶۹۶-۶۴۲) و یا بین سال‌های ۶۶۳ تا ۶۵۴ پیش از میلاد، فرض نمود.

۴. پیشینه و زمینه

ناحوم القوشي حامل پیامی تسلی‌دهنده برای یهودا بود، چونکه نابودی آشوریان و احیاء مردم خدا را پیشگویی نمود. نبوت او متمم رساله یونس می‌باشد. در رساله یونس توبه نینوا ذکر شده است، ولی در رساله ناحوم نینوائیان به راه قدیم خود برگشته‌اند و موجب خشم خدا شده‌اند. عیسی مسیح خداوند نحوه توبه و بازگشت نینوا را با توبه‌پذیری رهبران مذهبی زمان خود مقایسه کرده است (متی ۱۲: ۴۱).

این کتاب کوچک رساله کهنی است که به سرزنش جنگ پرداخته است. آشوریان نسبت به دشمنانشان بسیار ظالم بودند. تفسیر آنها از فتوحات جنگی در آویختن پوست دشمنان مغلوبشان بر روی خیمه‌ها و دیوارهای شهر، خلاصه می‌شد. خواه چنین مجازات مرسوم بوده باشد یا خیر، چنین اعمالی نشان‌دهنده طینت کینه‌جویانه آنها بود.

آنها خدای اسرائیل را نیز تحقیر می‌کردند، خدایی که همه چیز را تحت کنترل خود دارد - از جمله سقوط نینوا.

ناحوم سقوط و ویرانی نینوا مرکز آشور و بزرگترین شهر روزگار در آن زمان را پیشگویی کرد. از يك نظر نبوت او تحقق یافته بود، ولی از نظر دیگر نبوتی است راجع به آینده آشور که به مردم خدا ظلم خواهند نمود.

گزارش

۱. ذات خدا و داوری (۸-۱: ۱)

۲. قطعیت نابودی نینوا (۱۵-۹: ۱)

۳. تشریح محاصره نینوا (۱۲-۱: ۲)

۴. عزم خدا مبنی بر نابودی شهر (۱۹: ۳-۱۳: ۲)

تفسیر

۱. ذات خدا و داوری (۸-۱ : ۱)

۵-۱: ۱ در اینجا ذات خدا در عبارت غیور، و انتقام‌گیرنده و صاحب غضب و در عین حال دیر غضب و عظیم القوت، تشریح شده است. او کنترل‌کننده کائنات و تمامی ساکنان آن است. غیرت خدا يك غیرت بحق و به منزله غیرت مردی است نسبت به زن خود که او را دوست دارد. اسرائیل «عروس» یهوّه است (رجوع کنید به کتاب هوشع).

۱: ۶-۸ وقتی خدا به داوری می‌ایستد: هیچ کس را یارای مقاومت در برابر او نیست، با این وجود نسبت به متوکلان خود نیکو است. داوری خدا چون سیل سرشار بر آشور جاری خواهد شد، و نینوا مرکز آشور را ویران خواهد نمود.

۲. قطعیت نابودی نینوا (۱: ۹-۱۵)

۱: ۹-۱۱ این سخنان خطاب به آشوریان است. خدا بر آن بود که آنها را نابود کند. کسی که به ضد خداوند تدبیر می‌کند، ساقط خواهد شد. این نبوت اشاره به سنحاریب و یا به ربشاقی جسور است.

۱: ۱۲، ۱۳ هر چند که آشوریان اکنون سالم باشند، ولی منقطع خواهند شد. هر چند که اسرائیل دلیل شده بود، ولی دیگر دلیل نخواهد شد، چونکه خدا یوغ آشوریان را از گردن مردمانش، خواهد شکست.

۱: ۱۴ دوباره خداوند مستقیماً پادشاه آشور را مخاطب ساخته است. نام این پادشاه فراموش خواهد شد، معابد و بت‌خانه‌های او تاراج خواهند شد، و خداوند قبر او را خواهد کند، چونکه او خوار شده است.

۱: ۱۵ این آیه توصیف پیام‌آوری است که سلامتی را ندا می‌کند و خبر از نابودی آشور و آشتی در یهودا را می‌دهد. پولس نیز مشابه این سخنان را در رساله به رومیان ۱۰: ۱۵ به نقل از صحیفه اشعیاء ۷: ۵۲ نوشته است.

۳. تشریح محاصره نینوا (۲: ۱-۱۲)

۲: ۱ ده آیه اول در رابطه با محاصره نینوا توسط بابلیان است. در اینجا «خراب‌کننده» را ممکن است به «خداوند» یا «بابلیان» تفسیر نمود. به ساکنان آشفته و پریشان شهر با چهار فرمان طنزآمیز، فرمان داده شده برای نبرد حاضر باشند: «حفظ حصار»؛ «دیدهبانی راه»؛ «بستن کمر» و «زیادکردن قوت».

۲: ۲ خداوند عظمت یعقوب (مردم خود را) بازمی‌گرداند. اعتلا و بازآفرینی اسرائیل تحقق خواهد یافت، ولی الزاماً نه به زودی. حکومت شمالی هنوز تبعید نشده بود.

مفهوم کاملاً متفاوت دیگر از این آیه در ترجمه دیگری آمده است. والتر آ. مایر (Walter A. Maier) در تفسیر چهار صد صفحه‌ای خود از نبوت کوتاه ناحوم، باز آوردن (Restore) را به معنی متضاد آن «بریدن» و «عظمت» را به «تکبر» ترجمه کرده است. او می‌نویسد:

عبارت «یهوه تکبر یعقوب را قطع می‌کند» مبین مجازات تاریخی گذشته است که یهوه بر یهودا، مسکن نبی به دلیل انکار متکبرانه خدای مطلق وارد آورد. محتمل است که ناحوم درباره خشم ویرانگر سنحاریب که از تاراج یهودا به خود می‌بالید، فکر کرده باشد.

اشاره به اسرائیل در قالب عبارت «ویران و خالی از سکنه» در چندین تمثیل عهد عتیق می‌گنجد

(مزمور ۸۰: ۱۲؛ اشعیاء ۵: ۵، ۶؛ ارمیا ۱۲: ۱۰ و هوشع ۱۰: ۱)

۶-۳:۲ سربازان بابل در آیات ۳ و ۴ در لباس‌های مخصوصشان به تصویر کشیده شده‌اند: بابلیان **قرمز** پوش مدیانی‌های ارغوانی پوش (لباس سپاهیان آشور، آبی بود). فرماندهان **لغزان** در آیه پنجم به عنوان مدافعان آشوری شناخته شده‌اند، ولی این آیات بیشتر اشاره به مهاجمان بابلی دارد. نهرها به شهر می‌ریزند و بنیادهای شهر را خراب می‌کنند و **قصر گداخته می‌گردد**.

۱۰-۷:۲ **ملکه به اسیری برده می‌شود**. مردم شهر فرار می‌کنند و توجهی به فرمان «ایست» ندارند و ثروت‌ها و گنج‌های نینوا تاراج می‌شود - غارت **نقره و طلا** - اینک شهر ویران شده است و ترس به چهره‌ها سایه افکنده است.

۱۱:۲، ۱۲ این آیات ما را به یاد زمانی می‌اندازد که بریتانیای کبیر و ایالات متحده را با توجه سمبل‌هایشان شیر و عقاب می‌نامیدند. آشوریان نیز مانند شیران درنده بودند. انسانهایی که سر شیر و تنه آدم دارند (و بالعکس) در مجسمه‌سازی آشوریان فراوان دیده می‌شود. بدون شك آنها خود را شیر می‌پنداشتند و سعی می‌کردند چون شیران رفتار کنند.

ناحوم با مقایسه نینوا با بیشه شیران، چاقوی طنزآمیز خود را در زخم تکبر نینوا، با استفاده از عبارات **شیر، شیرنر، شیر ماده و شیر بچه**، فرو می‌کند - هفت بار در دو آیه!

۴. عزم خدا مبني بر نابودي شهر (۲: ۱۳ الي ۳: ۱۹)

۱۳:۲ **یهوه صبايوت، نابودي فرجامين نينوا را فتوا داده است**. از آنجا که خود خدا در مقابل شهر ایستاده است، دیگر توان بقاء پایداری برای شهر نمانده است. **ارابه‌های شهر** واژگون خواهند شد و **شیران** **ژیان شهر (جنگجویان)** با شمشیر، **منقطع** خواهند شد. صدای سپاهیان دیگر شنیده نخواهد شد و دیگر قربانی نخواهند گرفت.

۳-۱:۳ فصل سوم ادامه تصویر سقوط نینوا است و دلایل این سقوط را اعلام می‌کند: **شهر خون ریز و پر از دروغ و قتل و غارت، محاصره شده و غارت شده**. اینک **سواران بابل** با **شمشیرهای براق** حمله می‌کنند و خیابان‌ها مملو از **لاشه‌های فراوان** است.

۷-۴:۳ قوم به خاطر **کثرت زنا و سحرها، و فاسدنمودن دیگران** با بت‌پرستی‌ها و جادوگری‌ها، محکوم شده است. **یهوه گناهکاران را افشاء و آنها را در خجالت خود رها خواهد کرد**. و این مجازاتی شایسته برای **زانیه خوش منظر** می‌باشد.

۱۰-۸:۳ نینوا آنچنان که نوآمون (تبس) خلاصی نیافت، نمی‌تواند خلاصی یابد - آن شهر بزرگی که **نماد قدرت حبش و مصر بود**.

تبس هم به فوت و لوبیم به عنوان متحدین خود اعتماد داشت. این شهرها عموماً نواحی وابسته به لیبی بوده‌اند. ولی نمی‌توان قاطعانه اظهار نظر نمود.

۱۱:۳-۱۳ نینوا هم با پیاله غضب خدا مست خواهد شد و همچون انجیر رسیده آماده چیدن (داوری) خواهد گردید. مدافعان شهر، آنگاه که دروازه‌های زمینشان بر دشمنان با الکل گشاده شود، ساقط خواهند شد.

۱۴:۳-۱۷ علیرغم تمهیدات درخشان نینوا برای مقابله با محاصره، انداختن آب و تحکیم قلعه‌ها، تاجداران آن دیار که چون ستارگان آسمان انبوهند، مانند ملخ در طلوع آفتاب، زمین را ترک می‌کنند.

۱۸:۳، ۱۹ شبانان (رهبران) آشور اینک به خواب مرگ رفته‌اند. قوم از جراحی کشنده رنج می‌برد. آوازه سقوط شهر موجب شادی فراوان خواهد شد، چون بسیاری در دستان آن رنجور شده‌اند. نینوا در ۶۱۲ قبل از میلاد سقوط کرد.

بنابراین نبوت ناحوم تماماً بعداً تحقق یافت، اشخاصی نظیر گزنفون و اسکندرکبیر، آنگاه که بر ویرانه‌های نینوای کبیر رژه می‌رفتند، از آن بی‌اطلاع بودند.

حتی تا قرن نوزدهم میلادی محل شهر باستانی نینوا قطعاً مشخص نشده بود.